

Sygn. akt VIII *Ua 32/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca sędzia Anna Capik-Pater

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 listopada 2021r. w G.

sprawy z odwołania S. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 30 marca 2021 r. **sygn. akt** VI U 365/20

oddala apelację.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII *Ua 32/21*

UZASADNIENIE

Odwołująca S. R. wniosła o zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z 2 września 2020r., mocą której odmówiono jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r. W uzasadnieniu wskazała że powyższa decyzja jest nie zgodna zarówno ze stanem faktycznym sprawy, jak również przepisami prawa, a to art. 8 i 9 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby macierzyństwa (Dz. U. z 2020r., poz. 870) albowiem odwołująca 15 stycznia 2020r. podjęła pracę i została zgłoszona przez Miejski Zespół (...) w K., jako płatnika składek, do ubezpieczeń społecznych. W związku z tym zatrudnienie to nie tylko przerwało bieg świadczenia rehabilitacyjnego ale również przyczyniło się do powstania nowego okresu zasiłkowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie domagał się jego oddalenia.

W uzasadnieniu podał, że wydał zaskarżoną decyzję w oparciu o art. 8 i 9 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego

w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2020r., poz. 870), która stanowi, że zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2, nie dłużej jednak niż przez okres 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w tracie ciąży, nie dłużej niż przez okres 270 dni. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 1 cytowanej ustawy wynika, że do okresu o którym mowa w art. 8, zwanego dalej okresem zasiłkowym wlicza się w wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, jak również okresy niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2. Ponadto do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą,

jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni. Organ rentowy wskazał, że w sprawie odwołująca do 20 marca 2020r. miała przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego z powodu niezdolności do pracy (symbol jednostki chorobowej F41 – zaburzenia lękowe). Następnie wypłata tego świadczenia została wstrzymana, ponieważ odwołująca 15 stycznia 2020r. podjęła zatrudnienie w Miejskim Zespole (...) z siedzibą w K.. Od 16 maja 2020r. odwołująca przedłożyła kolejne zwolnienie lekarskie spowodowane tą samą jednostką chorobową F41. W związku z tym organ rentowy uznał, że pomiędzy końcem świadczenia rehabilitacyjnego (20 marca 2020r.), a powstaniem ponownej niezdolności do pracy spowodowanej tą samą jednostką chorobową (16 maja 2020r.), nie było przerwy 60 dni. W związku z tym organ rentowy odmówił odwołującej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r.

Wyrokiem z 30 marca 2021r. Sąd Rejonowy w G. VI Wydział Pracy i (...) (sygn. akt VI U 365/20) zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r.

Sąd I instancji ustalił, że odwołująca z powodu choroby była niezdolna do pracy w następujących okresach:

- a) od 23 lutego 2019r. do 15 marca 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- b) od 16 marca 2019r. do 18 kwietnia 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- c) od 19 kwietnia 2019r. do 6 maja 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- d) od 3 maja 2019r. do 26 maja 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- e) od 27 maja 2019r. do 4 czerwca 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- f) od 5 czerwca 2019r. do 1 lipca 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- g) od 2 lipca 2019r. do 5 sierpnia 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),
- h) od 6 sierpnia 2019r. do 27 sierpnia 2019r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe).

Odwołująca w okresie od 23 lutego 2019r. do 23 sierpnia 2019r. była niezdolna do pracy przez 182 dni.

Następnie w okresie od 24 sierpnia 2019r. do 20 marca 2020r. odwołującej przyznano prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd rejonowy ustalił ponadto, że w trakcie trwania świadczenia rehabilitacyjnego odwołująca od 15 stycznia 2020r. została zatrudniona w Miejskim Zespole (...) w K..

W związku z tym organ rentowy decyzją z 22 stycznia 2020r. odmówił odwołującej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 15 stycznia 2020r. do 20 marca 2020r.

Oświadczeniem z 15 stycznia 2020r. odwołująca poinformowała organ rentowy, że rezygnuje ze świadczenia rehabilitacyjnego od 15 stycznia 2020r. w związku z tym że podjęła pracę.

Następnie od 16 maja 2020r. odwołująca ponownie z powodu choroby była niezdolna do pracy w następujących okresach:

a) od 16 maja 2020r. do 29 maja 2020r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),

b) od 30 maja 2020r. do 19 czerwca 2020r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),

c) od 20 czerwca 2020r. do 6 lipca 2020r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe),

d) od 7 lipca 2020r. do 12 lipca 2020r. (zwolnienie (...), nr statystyczny choroby F41, inne zaburzenia lękowe).

Zaskarżoną decyzją z 2 września 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r.

Sąd I instancji uznał okoliczności sprawy za bezsporne i wszechstronnie wyjaśnione w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że odwołanie ubezpieczonej jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 8 ustawy z 25 czerwca 1999r.

o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2020r., poz. 870 – dalej zwana ustawą zasiłkową), zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy (...) nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży – nie dłużej niż przez 270 dni.

Ponadto na podstawie art. 9 ust. 1 do okresu, o którym mowa w art. 8, zwanego dalej "okresem zasiłkowym", wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, jak również okresy niemożności wykonywania pracy. Do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni (art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej).

Cytowane w art. 8 normy prawne określają okres wypłaty zasiłku chorobowego, który w podstawowym wymiarze wynosi 182 dni. Po wyczerpaniu okresu zasiłkowego, jeżeli dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy, ubezpieczonemu przysługuje prawo do ubiegania się o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego na okres do 12 miesięcy kalendarzowych. Należy przy tym wyjaśnić, że przez okres zasiłkowy rozumie się okres, za który ubezpieczonemu przysługuje zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego. Przepis art. 9 ustawy zasiłkowej normuje w jaki sposób należy liczyć dany okres zasiłkowy, od kiedy powstaje nowy okres zasiłkowy oraz kiedy niezdolność do pracy wlicza się do poprzedniego okresu zasiłkowego. Do jednego okresu zasiłkowego wlicza się dwa lub więcej okresów niezdolności do pracy, jeżeli zostały spowodowane tą samą chorobą, a przerwa między poprzednim a kolejnym okresem niezdolności nie przekroczyła 60 dni. W tym miejscu należy wskazać, że użyte pojęcie „ta sama choroba” nie należy odnosić do tych samych numerów statystycznych, gdyż nie chodzi o identyczne objawy odpowiadające numerom statystycznym, lecz o opis stanu klinicznego konkretnego układu lub narządu, który – choć daje różne objawy, podpadające pod różne numery statystyczne – stanowi tę samą chorobę, skoro dotyczy tego samego narządu lub układu (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 6 listopada 2008r., w sprawie II UK 86/08, opublikowanej w LEX nr 566009).

Nowy okres zasiłkowy powstaje wówczas, gdy zachodzi okoliczność w postaci niezdolności do pracy, która wystąpiła po przerwie i została spowodowana inną chorobą, niż w poprzednim okresie niezdolności do pracy. Oprócz tego okres

zasiłkowy jest liczony na nowo, gdy przerwa pomiędzy okresami niezdolności do pracy spowodowana tą samą chorobą przekroczy 60 dni.

Przez określenie "nieprzerwana niezdolność do pracy" należy rozumieć jeden okres niezdolności do pracy, spowodowany tą samą chorobą lub różnymi chorobami, jeżeli nie występuje między nimi przerwa. Innymi słowy pracownik jest niezdolny do pracy "bez przerwy" i nie odzyskuje tej zdolności, nawet na jeden dzień. Natomiast jeśli między poszczególnymi okresami niezdolności do pracy, wystąpi choćby jeden dzień przerwy, w którym ubezpieczony był zdolny do pracy, okres zasiłkowy liczy się od nowa. Jeśli niezdolność do pracy trwa bez przerwy (jest nieprzerwana) – to wszystkie dni tej niezdolności wlicza się w całości do jednego okresu zasiłkowego, bez względu na to, czy spowodowane zostały tą samą, czy inną chorobą (por. Agnieszka Rzepecka-Gil: Komentarz do art. 9 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, LEX 2014).

Sąd Rejonowy odnosząc powyższe rozważania do niniejszej sprawy wskazał, że z zebranego materiału dowodowego wynika, iż odwołująca w okresie od 23 lutego 2019r. do 23 sierpnia 2019r. była niezdolna do pracy przez 182 dni. Następnie w okresie od 24 sierpnia 2019r. do 20 marca 2020r. odwołująca miała przyznane świadczenie rehabilitacyjne, przy czym była na nim w okresie od 24 sierpnia 2019r. do 14 stycznia 2020r., albowiem 15 stycznia 2020r. odwołująca podjęła pracę. Powyższe potwierdza decyzja organu rentowego z 22 stycznia 2020r. odmawiająca odwołującej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 15 stycznia 2020r. do 20 marca 2020r. Również odwołująca tego nie negowała, że od 15 stycznia 2020r. świadczyła pracę, albowiem w sprawie nr (...) - (...) złożyła stosowne oświadczenie.

Skoro więc odwołująca od 15 stycznia 2020r. odzyskała zdolność do pracy, zatem po 15 stycznia 2020r. otworzył się nowy okres zasiłkowy i okresów niezdolności do pracy odwołującej po tej dacie, a więc w okresie od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r. nie należy wliczać do poprzednich okresów zasiłkowych odwołującej albowiem minął okres 60 dni.

W świetle powyższych ustaleń zaskarżona decyzja została wydana nieprawidłowo.

Uwzględniając powyższe rozważania, podstawie art. 47714 § 2 k.p.c. Sąd I instancji zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r.

Z powyższym wyrokiem w całości nie zgodził się organ rentowy. Wniósł apelację, w której zarzucił wyrokowi Sądu I instancji:

a) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.) przez niesłuszne przyjęcie, że ubezpieczona od 15 stycznia 2020r., odzyskała zdolność do pracy, a zatem po 15 stycznia 2020r. otworzył się nowy okres zasiłkowy,

b) naruszenie prawa materialnego polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 8 i art. 9 ust 1 i 2 oraz art. 12 ust. 1 w zw. z art. 22 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez przyjęcie, że ubezpieczonej przysługuje prawo do zasiłku chorobowego w okresie od 30 maja 2020r. do 12 lipca 2020r.;

Organ rentowy wniósł o:

a) zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, względnie o

b) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że w jego ocenie pozbawienie odwołującej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 15 stycznia 2020r. ze względu na podjęcie przez nią zatrudnienia, nie spowodowało, że odzyskała ona zdolność do pracy, która była wcześniej orzeczona na okres do 20 marca 2020r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona. Wyrok Sądu Rejonowego mimo, że oparty na niepełnym postępowaniu dowodowym, odpowiada prawu.

Sąd odwoławczy, weryfikując trafność zaskarżonego orzeczenia, pełni także funkcję sądu merytorycznego. Może zatem rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy oraz poczynić samodzielne ustalenia na podstawie materiału zebranego

w postępowaniu przed Sądem I instancji. Może także brać pod uwagę z urzędu naruszenie prawa materialnego i naruszenie przepisów postępowania, usuwając ewentualne braki wynikające z błędów popełnionych przez Sąd I instancji, jak i przez strony procesowe. W ten sposób realizuje się istota apelacji pełnej (vide uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego

z 31 stycznia 2008r., IIICZP 49/07, OSNC 2008/6/55 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 17 lipca 2009r., IV CSK 110/09, Lex 518138).

Należy jednak zwrócić uwagę, że Sąd II instancji prowadzi postępowanie dowodowe jedynie w sytuacji, w której Sąd I instancji nie przeprowadził dowodu zawnioskowanego przez strony. Konieczność taka zachodzi również w wypadku, gdy potrzeba przeprowadzenia konkretnego dowodu pojawiła się po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył w pierwszej kolejności ustalenia, czy w dniu 15 stycznia 2020r. u odwołującej doszło do odzyskania zdolności do pracy. Dopiero bowiem pozytywna odpowiedź na takie pytanie, wobec rozpoczęcia kolejnego okresu czasowej niezdolności odwołującej do pracy od 16 maja 2020r., pozwoli na przyznanie odwołującej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 16 maja 2020r. do 12 lipca 2020r., czego odmówił jej organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

W oparciu o dowód ze znajdującego się w aktach osobowych odwołującej, orzeczenia lekarskiego nr (...) z 9 stycznia 2020r., wystawionego przez lekarza medycyny pracy, Sąd odwoławczy ustalił dodatkowo, że w trakcie procedury zmierzającej do zatrudnienia odwołującej w Miejskim Zespole (...), odwołująca została skierowana na badanie do tego lekarza. W wyniku przeprowadzonego badania odwołująca została uznana za zdolną do podjęcia zatrudnienia.

Odnosząc się do zarzutów apelacji dotyczących naruszenia art. 8 i art. 9 ust 1 i 2 oraz art. 12 ust. 1 w zw. z art. 22 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z 17 grudnia 1998r. (Dz. U. z 2019r., poz. 300 z późn. zm.) wskazać należy, że są one bezzasadne.

Stawiając powyższe zarzuty organ rentowy uznał bowiem, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, odwołująca nie wykazała, że przerwa pomiędzy niezdolnością do pracy w okresie od 15 maja 2020r., a poprzedzającą ją niezdolnością, będącą podstawą przyznania odwołującej świadczenia rehabilitacyjnego do 20 marca 2020r. była mniejsza niż 60 dni.

W celu określenia daty, od której należy liczyć długość 60-dniowej przerwy konieczne jest odwołanie się do treści przepisu art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej. W przepisie tym ustawodawca niewątpliwie odróżnia "okres zasiłkowy" i "okres niezdolności do pracy". Zgodnie z obowiązującymi zasadami wykładni w każdym przypadku pierwszeństwo ma wykładnia językowa. Wykładnia językowa prowadzi do wniosku, że doliczaniu podlegają okresy niezdolności do pracy w znaczeniu medycznym. W tej sytuacji niedopuszczalne jest zastosowanie innych reguł wykładni, np. systemowej. Możliwość taka istnieje bowiem jedynie w przypadku, kiedy rezultaty wykładni językowej prowadzą do niemożliwych do zaakceptowania rezultatów.

Wynika więc z powyższego, że w razie każdej niezdolności do pracy powstaje prawo do nowego okresu zasiłkowego, którego długość określa art. 9 ust. 2 ustawy. O tym, czy będzie to pierwszy dzień okresu zasiłkowego, czy kolejny decyduje rodzaj choroby, a w razie tej samej choroby długość przerwy między obiema niezdolnościami. Z przepisu art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej wynika także, iż do okresu zasiłkowego należy doliczyć cały okres niezdolności do pracy wywołanej tą samą chorobą, pomimo że zasiłek był wypłacony jedynie za część tego okresu. Należy w tym miejscu wspomnieć o problemie rozumienia tej samej choroby, choć w sprawie niniejszej kolejne choroby były oznaczone

tym samym numerem statystycznym. W wyroku z 6 listopada 2008 r., II UK 86/08, Sąd Najwyższy orzekł, iż pojęcia "ta sama choroba", użytego w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej nie należy odnosić do tych samych numerów statystycznych, zgodnych z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (...)¹⁰, gdyż nie chodzi o identyczne objawy odpowiadające numerom statystycznym, lecz o opis stanu klinicznego konkretnego układu lub narządu, który - choć daje różne objawy, podpadające pod różne numery statystyczne - wciąż stanowi tę samą chorobę, skoro dotyczy tego samego narządu lub układu. Z omawianego przepisu nie wynika również, że zasady wliczania przerw mają zastosowanie tylko do jednej przerwy w niezdolności do pracy. Tak więc do kolejnego okresu zasiłkowego należy doliczać te okresy niezdolności do pracy z powodu tej samej choroby, które zakończyły się w okresie krótszym niż 60 dni, licząc od dnia powstania kolejnej niezdolności.

Wbrew zarzutom organu rentowego, co wynika ze wzbogaconego przez Sąd Okręgowy postępowania dowodowego wynika jednoznacznie, że ubezpieczona już w styczniu 2020r., odzyskała zdolność do pracy. Nie ma przy tym racji organ rentowy podnosząc, że skoro lekarz orzecznik uznał, że odwołująca spełniła przesłanki nabycia prawa do świadczenia rehabilitacyjnego na okres do 20 marca 2020r., to jego orzeczenie jest bezwzględnie wiążące w tym zakresie. Zdaniem Sądu w trakcie pobierania przez odwołującą świadczenia rehabilitacyjnego mogło dojść do zmiany w zakresie spełnienia przez nią przesłanek do tego świadczenia. Zresztą organ rentowy przyjmuje taką możliwość uznając, że podjęcie przez odwołującą zatrudnienia, pozbawia ją prawa do dalszej wypłaty tego świadczenia. Organ rentowy nie wziął jednak pod uwagę i tego, że w trakcie niezdolności odwołującej, będącej podstawą przyznania jej prawa do spornego świadczenia, mogła ona odzyskać zdolność do pracy w okresie wcześniejszym. Okoliczność taka miała zresztą miejsce w niniejszej sprawie, o czym świadczy orzeczenia lekarza medycyny pracy z 9 stycznia 2020r., stwierdzające zdolność ubezpieczonej do podjęcia pracy.

Powyższe zdaniem Sądu oznacza, że odwołująca w związku z art. 9 ust. 2 ustawy emerytalnej, miała przerwę w niezdolności do pracy, przekraczającą 60 dni.

Ostatecznie, niezależnie od przedstawionej argumentacji, którą należało zaaprobować, rozstrzygnięcie odpowiada prawu. Na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja, jako bezzasadna, podlegała więc oddaleniu, o czym Sąd orzekł w sentencji wyroku.

(-) sędzia Anna Capik – Pater